

Gokhale Education Society's

H.P.T. Arts and R.Y.K. Science College, Nashik-05

Department of Political Science NAAC (4th Cycle) Online Peer Team Visit WLECOME

Thursday, 29.05.2025 Time: 11:15-12:45

Effective curriculum planning and delivery

Integration of crosscutting issues

Student centric methods

Mechanism of internal assessment

Programme Outcomes (POs) and Course Outcomes (COs)

Department of Political Science

Department of Political Science - A Glorious Legacy

- Established in 1924
- Graduate-level program launched the first of its kind in North Maharashtra.
- Expanded in 1955
- Postgraduate-level program introduced, shaping advanced political studies in the region.

A Pioneer in Political Science Education

Continuously evolving to meet the needs of students and society.

The Department of Political Science – Key Highlights

Pioneering Legacy

- The first established Department of Political Science in North Maharashtra.
- A true trailblazer in the region's political science education.

Alumni Success

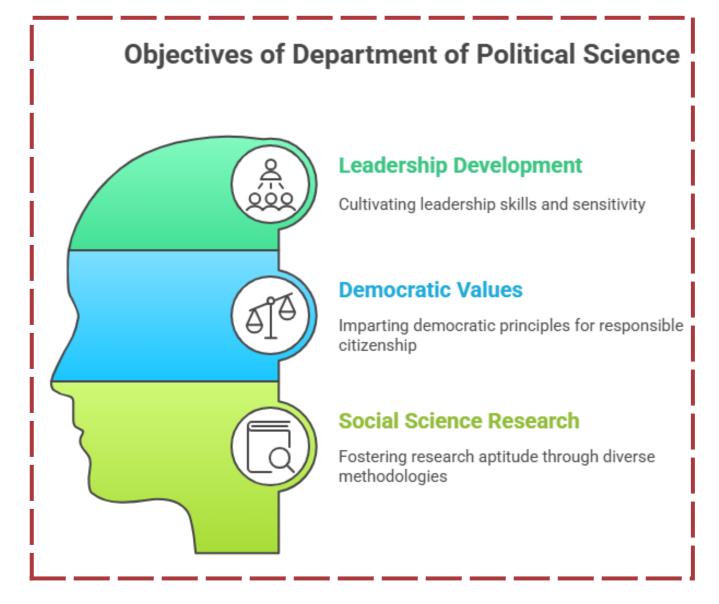
- Alumni are serving as faculty members in esteemed institutions.
- A strong academic community built over the years.

Academic Excellence

- In the last 6 years, 20 students have qualified for SET & NET exams.
- A testament to dedicated mentorship and academic rigor.

Student-Centric Learning

- Focus on student-centred activities for holistic development.
- Activities designed to engage, empower, and inspire.

Teaching Staff of the Department

Dr. P.S. Deshpande

Vice-Principal Professor, Head, and PhD Guide

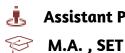

Dr. A.R. Vasave

• Professor and PhD Guide M.A., NET, PhD

H.A. Khairnar

Assistant Professor

Dr. G.D. Giri

Dr. S.S. Ahire

Assistant Professor and PhD Guide

Assistant Professor and PhD Guide

🛜 M.A. , M.Phil, SET, PhD

Effective curriculum planning and delivery

Curriculum Planning and Delivery Process

Preparation of Academic Calendar

IQAC creates the academic calendar

Circulation of Master Plan

Master plan and time-table are distributed

Assessment and Distribution of Workload

Workload is assessed and distributed

Preparation of Teaching Plan

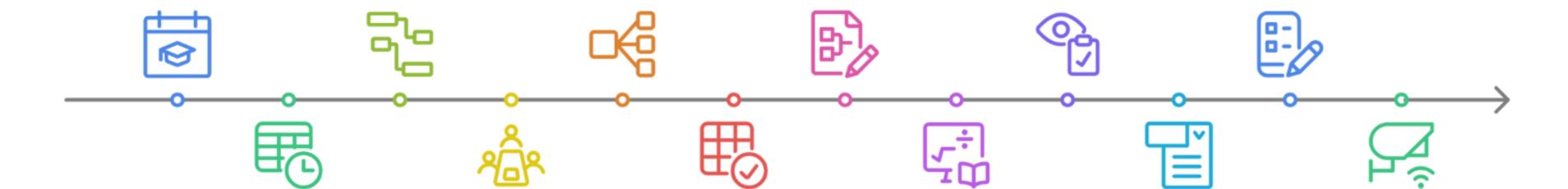
Teaching plans are developed

Review by HOD

Head of Department reviews the plans

Feedback from Students

Students provide feedback on teaching

Preparation of Master Time-Table

Master time-table is developed

Departmental Meeting

Departments hold meetings to discuss plans

Preparation of Departmental Time-Table

Departmental timetables are created

Execution of Teaching Plan

Teaching plans are implemented

Internal Evaluation

Internal evaluations are conducted

Monitoring by IQAC

IQAC monitors the entire process

Integration of crosscutting issues

The Curriculum of the various courses taught in the departments covers different cross-cutting issues

Gender

- Gender Equality
- GenderBudgeting
- Feminism
- Patriachy

Human Values

- Liberty
- Equality
- Justice
- Fraternity
- Human Rights

Environment

- Environmentalism
- Global Warming
- Sustainable Development
- Energy Security

Interdisciplinary Lecture Series: "Globalisation and World" covering Major cross-cutting issues like Evolution and changing nature of State Geopolitics, Global warming, AI and Democracy, Multiculaturalism etc

Gender issues in course syllabus

	Gender issues in course synabus					
Sr. no	Years	Class	Title of the Paper	Main Topic in Syllabus	Sub Topic	
1	2014-2015 to 2019-2020	MA-II SEM-III (2013 Pattern)	PO-C8: Political Sociology		Meanings of the term, Caste, Race, Religion and patriarchy	
2	2014-2015 to 2019-2020	MA-II SEM-IV (2013 Pattern)	PO-C12: Political Participation	Unit 4: Women and Politics	Extent of women's participation, Measures for ensuring fair participation of women in politics	
3	2019-2020 to 2022-2023	MA-I SEM-I (2019 Pattern)	PO-O2- Political Process in Maharashtra	Contemporary Concerns in Politics of Maharashtra	Women's Participation in Politics	
4	2019-2020 to 2022-2023	(2019 Pattern)	PO-C5: Theory of International Politics	1 3	Gender	
5	2020-2021 to 2023-2024	MA-II SEM-III (2019 Pattern)	PO-C9 World Politics- New Developments	Unit 5. Environmental Issues and the nation	Feminism	
6	2020-2021 to	MA-II SEM-IV	PO-C12 Politics and	Unit 4. Social Movements and Development	Nirbhaya Movement	
7	2023-2024	(2019 Pattern)		Unit 5. Issues in Society and Politics	Ethnicity and Gender	
8	2021-2022 to 2025-2026	TYBA SEM-VI (2019 Pattern)	DSE-1D: Public Administrtion	Unit 3: Budgeting	Gender Budgeting	

Celebration of Constitution Day

Every year, the Department organises Constitution Day on 26th November. This celebration strengthens belief in constitutional values like liberty, justice, equality, fraternity, and national integration. A mass recitation of the preamble of the Indian Constitution imbibes and inculcates constitutional values in students and staff members

Student-Centric Methods Participative Learning

Maharshi Sir Dr. M.S. Gosavi Mock Parliament: Flagship Activity of the Department

The Mock Parliament provides hands-on learning of parliamentary procedures, with participation open to students from all disciplines, not just Political Science.

It operates in two formats:

- Annual Intra-College Session simulating Parliament.
- Inter-College Competitions showcasing leadership and debate skills.
- Entirely student-driven through a decentralized committee system, with faculty as mentors.

The unique feature is the innovative topics chosen for Bills, researched and drafted by students.

Examples of innovative Bills drafted:

- 2019: Ease of Investigation Bill for faster crime investigation.
- 2022: Population Regulation and Jansakhya Avarodhak Act (PRAJA Bill) for population control, presented before Union Health Minister Dr. Bharti Pawar.
- 2023-24: AVANI (Akash Vatavaran Nirman Initiative) Bill on environmental protection and climate change, drafted by seven committees over four months.

This activity builds leadership, research, public speaking, and policy analysis skills, preparing students as responsible citizens and future policymakers.

Journey to a Mock Parliament: From Planning to Execution

Organization and Planning

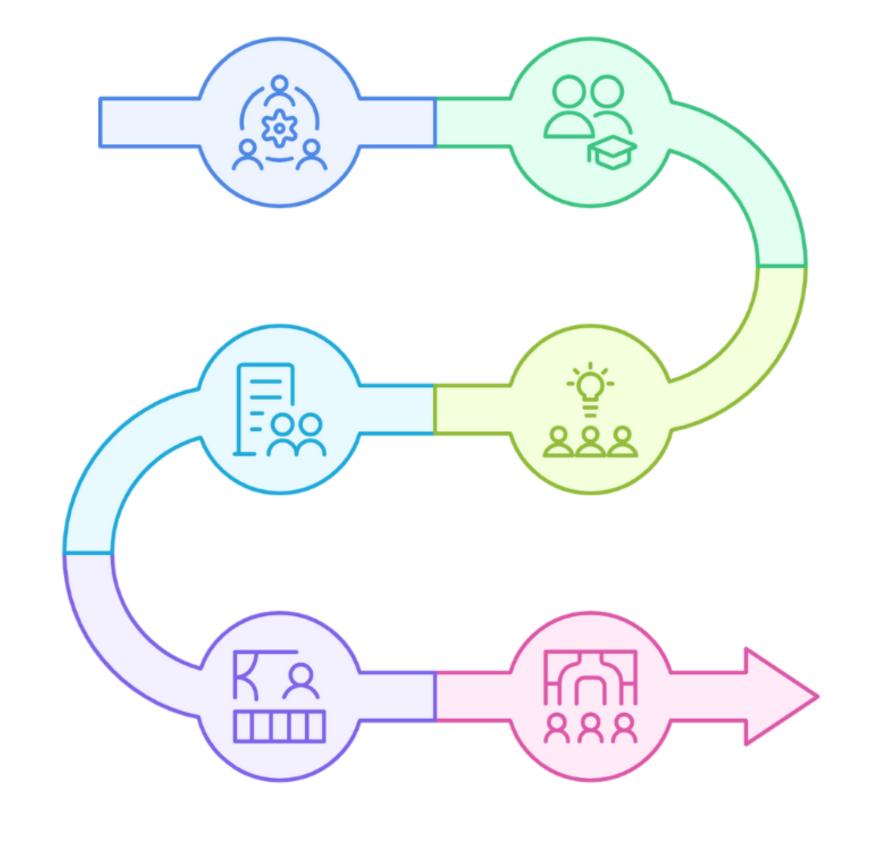
Core Committee established

Bill Drafting

Bill drafted through Committee System

Practice Sessions

Roles assigned and practice sessions conducted

Students Selection and **Team Buildup**

New participants inducted

Topic Selection

Topic chosen through open discussion

Demonstration at Annual Event

Mock Parliament showcased

Debate on AVANI Bill (2023-2024)

Mock Parliament in Action

Debate on PRAJA Bill (2023-2024)

Debate on Ease of Investigation Bill (2019-2020)

Students presented and debated CAA Bill and NRC at Mock Parliament Competition at H.V. Desai College, Pune (2019-2020)

First Prizes Won by the Team

Mock Parliament Team of the College won First
Prize at B.R.D. College, Nashik.
(Date: 27.01.2024)

Media Coverage

'अवनी' विधेयकाला मंजुरी

एचपीटी महाविद्यालयात अभिरूप संसद उपक्रम; विद्यार्थ्यांनी अनुभवले कामकाज

म. टा. प्रतिनिधी, नाशिक

विरोधी पक्षाचे सर्व मुद्दे खोड्न काढत पर्यावरण संवर्धन आणि संरक्षणविषयक 'अवनी' (आकाश, वातावरण, आरोग्यम्, निर्माण इनिशिएटिव्ह) विधेयक सत्ताधारी पक्षाने आवाजी मतदानाने मंजर करवन घेतले, हे विधेयक राज्यभेत मंज्रीसाठी पाठविण्यात येत असल्याची घोषणा लोकसभाध्यक्षा रेणका श्रीमानवर यांनी करीत कामकाज तहकुब केले. हे सर्व दिल्लीतील संसद भवनात नव्हे, तर कॉलेजरोडवरील गुरुदक्षिणा महाविद्यालयातील राज्यशास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांमार्फत आयोजित अभिरूप संसद एम. एस. गोसावी अभिरूप संसद' वैष्णवी सांगळे, अग्रणी गिते, अभिनंदन उपक्रमात विद्यार्थ्यांनी सत्ताधारी, विरोधी उपक्रमात आकाश, वातावरण, शिंदे, कार्तिक भडांगे आदींनी विधेयकाची पक्ष, मंत्री, लोकसभा अध्यक्ष अशा आरोग्यम, निर्माण इनिशिएटिव्ह विधेयक चिरफाड केली. पर्यावरण संवर्धन आरोप विरोधकांनी केले. भिमकांमध्ये शिरून संसदीय कामकाजाचे मंगळवारी पर्यावरण मंत्री नीत कुमारी आणि संरक्षणाच्या नावाखाली सरकार

आर्ट्स ॲण्ड आरवायके सायन्स जोरदार हरकत घेऊन ते चिकित्सा आणत आहे. याशिवाय सरकार कार्बन प्राचार्या डॉ. मणालिनी देशपांडे यांनी विद्यार्थ्यांनी आयोजित केलेल्या 'डॉ.

आंतरराष्ट्रीयपासून 'स्मार्ट नाशिक'वर चर्चा

सरकारतर्फे पंतप्रधान राजेश्वरी पाटील यांनी विरोधकांचे सर्व मुद्दे खोड्न काढत या असा विश्वास व्यक्त करत, विधेयकाला पाठिंबा देण्याचे आवाहन विरोधकांना केले. तत्पूर्वी गृहमंत्री यश जाधव, पर्यावरण मंत्री नीत् कुमारी, अर्थमंत्री सायली बोंडगे, रस्ते व वाहतक मंत्री उपाध्ये, शिक्षणमंत्री नपुर कुलथे, वेदिका शिरसाठ आर्दीनी विधेयकाचे समर्थन करून विरोधकांचे सर्व मुद्दै खोडून काढले. चर्चेमध्ये वेरोजगारी, इस्राइल-पॅलेस्टाइन संघर्षात भारताची भूमिका, नाशिकच्या स्मार्ट सिटीचा ोजवारा याविषयी विरोधकांनी उपस्थित केलेल्या प्रश्नांना मंत्र्यांनी उत्तरे दिली.

महाविद्यालयाच्या राज्यशास्त्र विभागाच्या समितीकडे पाठविण्याची मागणी केली. विधेयकावर झालेल्या वादळी चर्चेत यांनी मांडले. या विधेयकावर विरोधी रस्त्यांसाठी प्लास्टिक, इको विटा यांचा एज्युकेशन सोसायटीचे अध्यक्ष डॉ. आर. उपस्थित होते. प्रकल्प संयोजक प्रा. हरेश

कर आकारून लोकांची लटमार करीत आहे. बेरोजगारी आणि गरिबी यांसारख्या

या उपक्रमाचे उद्घाटन गोखले शताब्दी साजरी करणाऱ्या एचपीटी पक्षनेत्या गुलखानदा पठाण यांनी वापर करुन लोकांचे आरोग्य धोक्यात पी. देशपांडे यांच्या अध्यक्षतेखाली झाले.

मलभुत प्रश्नांकडे दर्लक्ष करून सरकार संस्थेचे पदाधिकारी डॉ. राम कलकर्णी लोकांची दिशाभूल करीत असल्याचे डॉ अंजली कुलकर्णी, डॉ. व्ही. एन आनंदा खलाणे. डॉ. प्रणव रत्नपारखी

'एचपीटी'त भरली 'अभिरूप संसद' सीएए, एनआरसीवर सांगोपांग चर्चा

वि. स. पागे संसदीय प्रशिक्षण संस्था, पुणे विद्यापीठाच्या सहकार्याने एकदिवसीय कार्यशाव

नागरिकत्व दुरुस्ती कायदा, राष्ट्रीय नागरिक नोंदणी आणि राष्ट्रीय लोकसंख्या नोंदणी या विषयांवर संसदीय पध्दतीने अध्यासपूर्ण अन् आक्रमक चर्चा एचपीटी महाविद्यालयातील राज्यशास्त्र विभागाच्या विद्यार्थ्यांनी केली.

तेव्हा एक प्रकारे संसदच भरल्याची

कार्यशाळेचे उद्घाटन शनिवारी (दि. १५) 'अभिरुप संसद' या कार्यक्रमाने झाले. राज्यशास्त्र

नेंदणी या वादग्रस्त विषयांच्या केले. सुमीत गौली याने विरोधी लोकसभेतील

वि. स. पागे संसदीय प्रशिक्षण संस्था, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ विकास मंडळ आणि एचपीटी आर्टस् ऑण्ड टी. ए. कुलकर्णी हॉलमध्ये आरवायके सायन्स महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित कार्यशाळेच्या उद्घाटन समारंभाप्रसंगी आयोजित 'संसदीय अभ्यास वर्ग' महाराष्ट्र विधानसभा सचिव राजेंद्र भागवत बोलताना... विद्यार्थ्यांना विधीमंडळातील कामकाजाचे धडे विभागाच्या २१ विद्यार्थ्यांनी विधेयक वि. स. पागे संसदीय प्रशिक्षण संस्था, पुणे विद्यापीठ विधीमंडळामध्ये विविध समिती पद्धतीचे कामकाज मंजुर होण्याची प्रक्रिया सादर केली. आणि एचपीटी महाविद्यालय यांच्या संयुक्त महत्वाचे आहे. त्यांचे प्रमुख कारण संस्थांना जे

अभिरुप संसदेत 'नागरिकत्वा विद्यमाने आयोजित कार्यशाळेच्या उदघाटनप्रसंगी दुरुस्ती विधेयक' अध्यक्षांनी सरकार विधानसभा सचिव राजेंद्र भागवत, विधी व न्याय पक्षाच्या बाजुने टाकलेल्या निर्णायक विभाग सहसचिव भूपेंद्र गुरव, विधानपरिषद सभापतींचे विशेष कार्य अधिकारी नंदलाल काळे. तत्पूर्वी या विधेयकावर चर्चेत विधानसभेचे उपसचिव विलास आठवले, वि. स. म्ताधारी पक्ष आणि विरोधी पक्षांनी । पागे संस्थेचे संचालक निलेश मदाने, विधानसभेचे आपआपल्या भूमिकेचे समर्थन विशेष कार्यकारी अधिकारी राजेंद्र संख्ये आदी केले. या निमित्ताने नागरिकत्व मान्यवर उपस्थित होते. विधानमंडळातील समिती दुरुस्ती कायदा, राष्ट्रीय नागरिक पद्धती या विषयावर भागवत यांनी सांगितले की.

क्येयकाचे जोरदार समर्थन तिवाटणे हिने विरोधी मत मांडले. यावेळी प्राचार्य वही. एन. कौतक करण

दोन्ही बाजु समोर आल्या, अभिरूप पक्षनेत्याच्या भूमिकेत विधेयकाची महासचिव, अतिरिक्त सचिव आणि उपप्राचार्या डॉ. वृन्दा भागेंवे, ड लघुलेखनिक म्हणून अथर्व घोरपडे, संजय आहिरे, प्रा. अशोक वसावे विकास प्रसाद याने भूपविदली. शाम देशपांडे याने मंत्री म्हणून सोनाली गोसावी आणि श्लोक डॉ. गणेश गिरो, प्रा. हरेश खैरनार पंतप्रधान महणून सिध्दी भंडारीने सरकारची बाजू मांडली, मिताली सानप्यांनी भूमिका बजावली. आदी उपस्थित होते, या उपक्रमाचे

अनुदान प्राप्त होते, त्याचा विनियोग होण्यासाठी ही

समिती पद्धती महत्वाची आहे, असे सांगितले. तर

कायदा बनविण्याची प्रक्रिया या विषयावर भूपेंद्र गुरुव

दिली. तसेच विलास आठवले यांनी विविध संसदीय

संचालक निलेश मदाने यांनी विधान मंडळांची १५०

आयुधे या विषयावर संवाद साधला, प्रशिक्षण केंद्राचे

यांनी मार्गदर्शन केले. विधिमंडळातील सदस्यांचे

विशेषाधिकारांची माहिती नंदलाल काळे यांनी

संसदीय कामाबद्दल जनजागृती आवश्यक

मंत्री डॉ. भारती पवार यांचे प्रतिपादन

म. टा. प्रतिनिधी, नाशिक

विद्यार्थी देशाचे भवितव्य आहेत. त्यामुळे संसदीय कामकाजाची पद्धती, लोकशाहीची मुल्ये याबाबत अभ्यास करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनाच विद्यार्थीदशेतच जागृती होणे आवश्यक राज्यमंत्री डॉ. भारती पवार यांनी व्यक्त केले. एचपीटी आर्टस् अँड

संसद' या उपक्रमात प्रमख पाहण्या म्हणन त्या बोलत होत्या.

की. संसदेमध्ये नागरिकांचे प्रतिनिधी एखादे बिल पास करण्याची प्रक्रिया, विद्यार्थ्यांनी एकाच वेळी मराठी. हिंदी विरोधी पक्षाची भिमका यांसह अनेक इंग्रजी, गुजराती अशा बहभाषांचा प्रयोग गोष्टी या कामकाजामध्ये अंतर्भृत असतात. देशाच्या प्रत्येक नागरिकाला सत्ताधारी आणि विरोधी गट, अध्यक्ष ही प्रक्रिया माहित असली, तरच गृहमंत्री, पंतप्रधान, संसदीय सदस्य अर्थाने समजेल. राज्यशास्त्राचा निभावल्य

आहे. भारताला महासत्ता बनविण्याच्या माहिती असणे गरजेचे आहे. त्यामुळे

लोकशाही म्हणजे काय हे खऱ्या अशा विविध भूमिकाच विद्यार्थ्यांनी

महाराष्ट्र टाइम्स.२८/८/२२ 🗸

Major Outcome

संकटात भर घातली जात असल्याचा

शिरसाट आदींनी विधेयकाचे जोरदार

समर्थन केले. चर्चेत काही मुद्द्यांवर

सकाळ

गुरुखानदा पठाण यांनी जोस्दार

हरकत घेताना चिकित्सा समितीकडे

विवेक सोनवणे यांना विशेष पुरस्कार

राष्ट्रीय पर्यावरण युवा संसदेत सर्वोत्कृष्ट संशोधनामुळे निवड

सकाळ वृत्तसेवा

एचपीटी कहा व आरवायवे

अभोणा, ता. २० : डांग सेवा मंडळाच्या येथील जनता विद्यालयाचे माजी विद्यार्थी विवेक सोनवणे यांना नवी दिल्ली येथील संसद भवनात आयोजित राष्ट्रीय पर्यावरण युवा संसदेत सर्वेत्कृष्ट संशोधन व सादरीकरणासाठी विशेष पुरस्कार प्राप्त डाला, लोकसभेचे अध्यक्ष ओम बिर्ला, केंद्रीय पर्यावरणमंत्री भ्पेंद्र यादव, संसदीय कार्यमंत्री प्रल्हाद जोशी यांच्या प्रमुख उपस्थितीत व लोकसभेचे सचिव प्रसेनजित सिंह यांच्या हस्ते विशेष पुरस्कार देऊन सन्मानित करण्यात आले.

श्री. सोनवणे यांना सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातर्फें महाराष्ट्राचे नेतृत्व करण्याची संधी मिळाली. संपूर्ण देशभरातून पाच हजार विद्यार्थ्यांमधून ३५० विद्यार्थ्यांची निवड करण्यात आली. या विद्यार्थ्यांमधून विवेक सोनवणे यांची संसदेसाठी देशाचे कॅबिनेटमंत्री व कोळसा मंत्रालयाचे मंत्री म्हणून जबाबदारी सोपविण्यात आली. श्री. सोनवणे यांनी राष्ट्रीय यवा पर्यावरण संसदेत कोळसा मंत्रालयाची जबाबदारी सांभाळताना छत्रपती शिवाजी महाराज व महाराष्ट्रातील विविध संतांनी पर्यावरण संवर्धनाची नीती सांभाळन समाजात केलेल्या जनजागृतीचे दाखले दिले. आजच्या परिस्थितीत कोळशाचा देशभरातील शिल्लक साठा, त्याचा योग्य वापर व पर्यावरण संवर्धन यासंदर्भातील सविस्तर आकडेवारी देऊन ARAN CHETNA: ENVIRONME

अग्रणी गिते, अभिनंदन शिंदे, कार्तिक

भडांगे आदींनी विधेयकाम्ळे होणाऱ्या

नवी दिल्ली : राष्ट्रीय युवा पर्यावरण संसदेचा विशेष पुरस्कार लोकसभेचे सचिव प्रसेनजित सिंह यांच्या हस्ते स्वीकारताना विवेक सोनवणे

पर्याय सुचविले. लोकसभेचे अध्यक्ष ओम बिर्ला व परीक्षकांना त्यांच्या विश्लेषणाने प्रभावित केले. निवडक सहा विद्यार्थ्यांपैकी सर्वोत्कष्ट संशोधन व सादरीकरणासाठी विवेक सोनवणे यांची निवड करून पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. येथील जनता विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालयाचे प्रा. संजय सोनवणे यांचे ते पुत्र असन, लहानपणापासन वक्तत्व, अभिनय व निबंध लेखनाची त्यांना आवड आहे. विद्यालय व महाविद्यालयस्तरावर अनेक पारितोषिके त्यांनी प्राप्त केली आहेत. या पुरस्काराबद्दल संस्थेच्या अध्यक्षा हेमलता बिडकर, उपाध्यक्ष दामोदर ठाकरे. सचिव ॲड. मृणाल जोशी, संचालक मंडळ, प्राचार्या कल्पना शिरोरे व शिक्षकांनी अभिनंदन केले आहे.

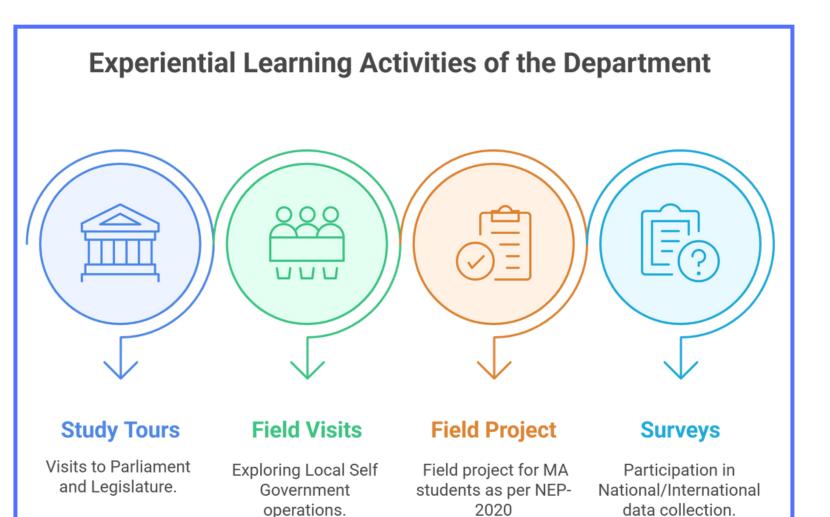
Nashik, Malegaon

हरेश खैरनार यांनी आभार मानले.

Vivek Sonawane represented SSPU in the National Environment Youth Parliament (2022) in New Delhi and got the Special Mention Jury Award for Best Content

Experiential learning: Students learn through hands-on experiences and reflection

Study Tours

Total 40
students (23
male and 17
female)
participated in
Study Tour

Study Tour: Maharashtra Legislative Assembly (2023-2024)

Idea to

Total 29
students (22
male and 7
female)
participated in
Study Tour

Study Tour: Maharashtra Legislative Assembly (2019-2020)

Study Tour. Manufastitia Legistative Assembly (2019 2020)

राज्यशास्त्र विभाग

महाराष्ट्र विधी मंडळ अभ्यास सहल, मुंबई

विधान भवन

विधानसभा

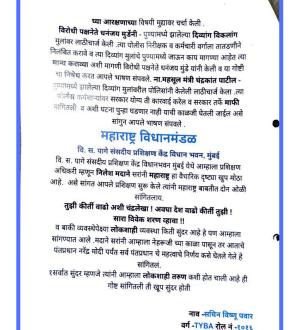
विधानसभेमध्ये चालू असलेली चर्चा थोडक्यात माडण्याचा पर्यंत केला आहे. विधानसभा भवनमध्ये पहिल्यांदा जाणार असल्यामुळे आम्हा सर्व मुलांमध्ये उत्साह खूप मोठ्या प्रमाणात होता.

विधानसभेमध्ये सर्व प्रथम आम्हाला माजी.उपमुख्यमंत्री छगन भुजबळ यांचे भाषण ऐकण्यास मिळाले , त्यांनी आदिवासी च्या वनजिमनी आहेत त्याना सुप्रीम कोर्टाने हकलण्याचे आदेश दिलेत ते आदिवासी च्या धोक्याचे आहे हे सागितलं आहे जर आदिवासींना त्या जिमनी वरून हकल तर महाराष्ट्रातील ११ हजार आदिवासी कुटुंव रस्त्यावर येतील. सरकार ने आदिवासी च्या हिताचे निर्णय घ्यावे असे सांगृत त्यांनी आपले भाषण संपवले. व त्यानंतर सावनेर चे आमदार सुनील केदार यांनी नागणूरच्या विकासकामांसाठी योणाऱ्या अडचणी साठी नगरविकास संभ्याक्रतीर एक मोळले होने

PHYLL WAR

विधानपरिषदमध्ये चालू असलेली नर्चा धोडक्यात मांडण्याचा पर्यंत केला आहे. विधानपरिषद मध्ये आम्ही जेव्हा प्रवेश केला तेव्हा भारतीय वायुसेनेच्या एअर स्ट्राईक वर अभिनंदन सन्न सुरू होते त्यामध्ये सर्व विरोधी व सत्तेतील आमदारांनी वायुसेनेचे अभिनंदन केले.

मा.आ.कपील पाटील - जुनी पेन्शन योजना पुन्हा लागू करण्यासाठी शिक्षक आणि इतर कर्मचारी वर्ग आझाद मैदानावर साखळी उपोषणाला बसले आहेत .सरकारने त्याची मागण्या वरती विचार करावा अशी मागणी केली परत OBS

-

Expereince
Based Report
Wrting by
Students on
Study Tour

The department has a functional MOU with V.S. Page Institute of Parliamentary Studies (Under the Maharashtra Legislative Assembly)

Field Visit Field Project

Field Visit to Belgaon Village Panchayat (District: Nashik)

The department has a functional MOU with Belgaon Dhaga Village Panchayat (District Nashik)

Students of the Department Participating in the door-to-door survey to collect data on Quality of Public Goods Delivery in Urban and Rural Areas of Nashik (The project was part of 4 Credit Course for MA Political Science)

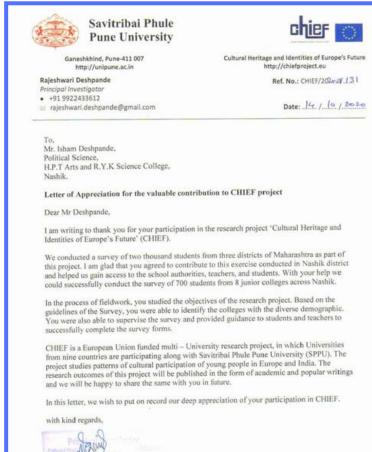
Participation in National and International Surveys

- Three students of the department, Bagul Yash Vasant, Pawar Sachin and Ahire Nitin, participated in the 'National Election Study-2019 (Post-Poll) Organised by -CSDS & Lokniti, New Delhi. (2019-2020)
- One student, Bhagwat Dinesh, participated in the Lok Sabha Election- 2019 Survey Organised by CSDS & Dept. of Politics & Public Administration, SPPU. (2019-2020)
- Three students, Bhagwat Dinesh, Deshpande Isham and Gurli Sumit Dinesh, participated in the Survey 'Status of Policing in India Report-2020, Organised by CSDS, New Delhi. (2019-2020)
- Two students, Deshpande Isham and Gurli Sumit,
 participated in the research project- "Cultural
 Heritage & Identities of Europe's Future" (CHIEF)2019-2020 (CHIEF is a European Union-funded multiUniversity research project, in which Universities
 from nine countries are participating along with
 SPPU.) (2019-2020).

CSDS

Appreciation from CHIEF

Professor, Department of Politics, SPPU and

Students Participation in CSDS Survey

ICT-Enabled Methods Used by the Department

PLATFORM or TOOLS	PURPOSE SERVED
LCD projectorsand Smart boards	The department has been effectively using ICT methods in teaching-learning process
YouTube videos and Blogs	Educational content to supplement classroom teaching.
WhatsApp, Telegram	To share resources, conduct discussions, and provide continuous academic support.
Google Classroom	Conduct discussions, and provide continuous academic support.
Blended mode	Online mode in association with offline teaching.
Quiple	Student's support system for all academic needs
Zoom, Google meet	Online platforms facilitated seamless delivery of lectures and academic interactions.

Mechanism of internal assessment

The department meticulously follows internal examinations in the form of Continuous Internal Evaluation (CIE) as prescribed by the Board of Studies

Various Exams conducted as part of CIE

- Written Test
- Home Assignment
- Open Book Test
- Field Project
- Research Project and Presentation
- Practical and Presentation
- Field Visits

MA Research Project Presentations

Internal and External Exam Marks Weighages

- BA (2019 Pattern): Internal 30 % External 70 %
- MA (2019 Pattern): Internal 50 % External 50 %
- BA (2024 NEP Pattern): Internal 30 %, External 70 %
- MA (2023 NEP Pattern): Internal 30 % External 70 %

FYBA Practical Presentations

Felicitations to Students for Best Practical Report and Presentation

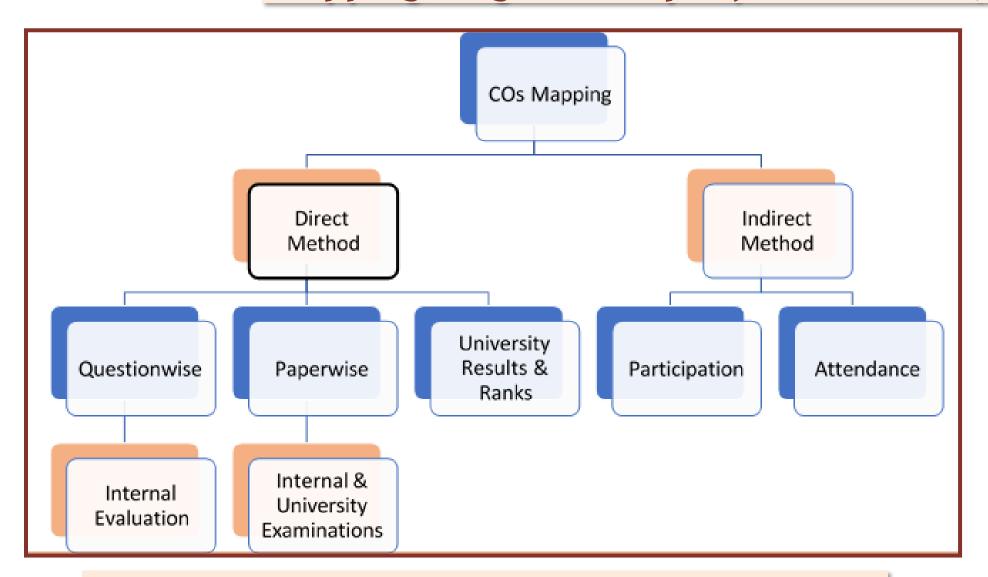
Programme Specific Outcomes (PSOs) and Course Outcomes (COs)

- The Department ensures that PSO's and CO's, as defined by the Board of Studies, are clearly communicated to staff members and students enrolled in the course.
- Both PSO's and CO's are prominently displayed in the department and the College website
 - Program Specific Outcomes (PSO) B.A. (Political Science)
 ✓ PSO 1: Students gain awareness of the political process and its working.
 - PSO 2: El Students develop a strong understanding of key concepts and ideas in Political Science.
 - PSO 3: Students explore and compare Traditional & Modern Political Thoughts.
 - PSO 4: Students learn the fundamentals of Political Journalism.
 - PSO 5: Students gain insights into Political Ideologies, Administrative Systems, and International Politics.
- Program Specific Outcomes (PSO) M.A. (Political Science)
 PSO 1: Students develop an interdisciplinary understanding of Comparative Politics and World Politics.
 PSO 2: Students understand key concepts, processes, and major Political Thinkers in Political Thought.
 PSO 3: Students gain knowledge of basic concepts in Public Policy.
 PSO 4: Students learn to study a specific state in-depth to understand how political processes evolve within it.
 PSO 5: A Students develop an awareness of Research Methodologies in Political Science.

- Course Outcomes (COs) TYBA DSE1 C&D Special III: Public Administration
- CO 1: îm Understand the concept of Governance.
- CO 2: Sain knowledge about the role and structure of Bureaucracy.
- CO 3: Learn about various methods of Recruitment and Training in Public Administration.
- CO 4: 5 Develop an interest in the Budgetary Process in India.

- Course Outcomes (COs) M.A. II SEM-IV (Compulsory)
 Fundamentals of Political Theory
- CO 1: O Understand the meaning, nature, and scope of Political Theory.
- CO 2: Q Critically analyze key concepts in Political Theory.
- ✓ CO 3: Gain knowledge of State, Democracy, and Civil Society.
- CO 4: Explore the importance and relevance of Civil Society.

Mapping Programme Specific Outcomes (PSOs) and Course Outcomes (COs)

University Rank Holders from BA-Political Science

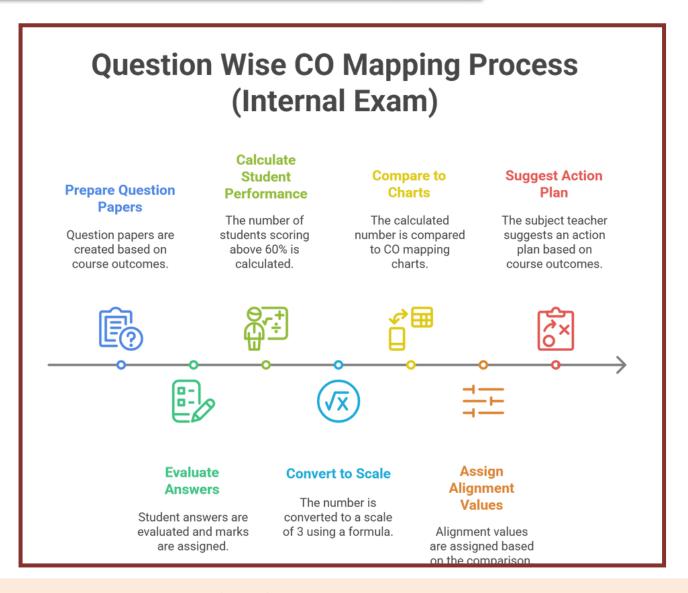
Priyanka Mane 10th Rank (2018)

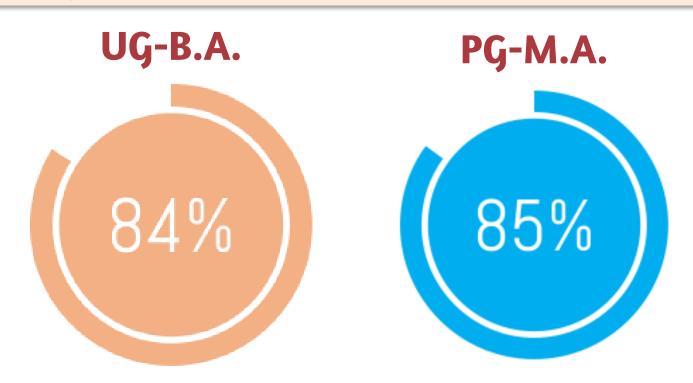
Shreedhar Joshi 1st Rank (2023)

Tanvi Gundalwar 9th Rank (2023)

Average Result (2018-2019 to 2022-2023)

Indirect Methods of CO Attainment

	indirect Methods of Co Attainment						
Levels	Co-curricular Activities	Extra-Curricular/ Extension Activities					
Remember	• Quiz Competitions	Anchoring /hosting programmeCelebration of Days					
Understand	DiscussionDebateRole-playingReport Writing	Conducting Surveys					
Apply	 Poster Making Presentations Field Visits Study Tours 	Writing articlesEssay Writing					
Analyse	ProjectsPoster Projects	Coordinating events in College					
Evaluate	 Best Student Award Prizes given for Co-curricular activities like Socio-Scientific Exhibitions Research Competition 	 Competitions during Annual Gathering including personality development Prizes given for competitions like poetry, mehndi, Appreciation Certificates given to participants 					
	• Research Competition						
Create	 Prepare Policy and Legislative Bills 	Writing SkitsPoetry writing					

Global UGRAD

The Global Undergraduate Exchange Program is sponsored by the U.S. Department of State and administered by World Learning.

Upadhyay Om Dayashankar

Currently enrolled for BA-Political
Science was one of the seven students
from all over India and the only one
from SPPU, selected for the US Global
UGRAD Scholarship (Around 30 lakh).
He joined University of South Dakota
from August 2024 to Nov-2024 as a
part of Student Exchange

LOKMAT TIMES

Om Upadhyaya gets US scholarship

Will study at University of South Dakota between August and December 2024

LOKMAT NEWS NETWORK

Om Upadhyaya, B A first-year student was selected for the Global Undergraduate Exchange Program (Global UGARD) scholarship. He is the only youth from the State to be selected by the US Consulate of Mumbai.

Om will study in the third semester (second year) at the University of South Dakota in the USA between August and December 2024 and represent India.

The scholarship is worth Rs 30 lakh, which includes all the expenses, from visa, flight ticket to college, food and hostel fees, and a stipend. His father Dayashankar Upadhyaya is a retired senior executive from a private firm.

He said that three rounds of selection were conducted by the US Consulate and Embassy while the final selection

Om Upadhyaya gets US scholarship

Selection criteria

He was selected for the scholarship on the basis of given criteria. Some of the points of criteria are as follows;

Academic record (school,

- college grades)
- Extracurricular activities (published books, research papers, culture well-being, sports)
- Volunteer experience: Helping people and NGO experience.

was done by the US Department of State Bureau of Educational and Cultural Affairs

Om said that the final selection was marked after clearing the TOEFL (English proficiency exam). He received a visa on June 21, 2024.

Chhatrapati Sambhajinagar Main Page No. 4 Jun 24, 2024 Powered by: erelego.com

अमेरिकेच्या मदतीने ओम देणार भारतीय संस्कृतीची ओळख

लोकमत न्यूज नेटवर्क नाशिक : एचपीटी आर्टस आणि सायन्स कॉलेजचा पॉलिटिकल सायन्सचा विद्यार्थी ओम दयाशंकर उपाध्याय याची अमेरिकन सरकारने प्रायोजित केलेल्या ग्लोबल युग्राड शिष्यवृत्ती प्रोग्रामसाठी निवड झाली आहे. ही एक संपूर्ण वितीय साहाय्याने प्रवली जाणारी एक्सचेंज प्रोग्राम असून, यामध्ये जगभरातून निवड दर फक्त ०.२ टक्के होत असते. यात दरवर्षी भारतातून केवळ पाच विद्यार्थ्याची निवड केली जाते. निवड ड्यालेले विद्यार्थी अमेरिकेत सेमिस्टर शिक्षणासाठी आणि सांस्कृतिक आदानप्रदानासाठी जातात. यावधी ओम हा महाराष्ट्र आणि जवळपासच्या राज्यांमधून निवहलेला एकभेव विद्यार्थी असल्याचे नाशिकच्या शिरपेचात मानाचा तरा रोवद्वा गेला आहे.

भारतीय संस्कृतीचे महत्त्व सातासमुदापार पटवून देण्याची

समाधान आहे. वडील दयाशंकर उपाध्याय आणि आई रेखा उपाध्याय, बहीण निशा उपाध्याय, पॉलिटिकल सायन्स विभागांचे आणि माझे सल्लाग़ार विवेक शुक्ला योनी मला नेहमीच प्रोत्साहन दिले. त्यांच्यामुळेच मी आज या यशाच्या शिखरावर पोहोचलो आहे.

ओम याची निवड युनिव्हर्सिटी

ऑफ साउथ डकोटा येथे तिसऱ्या त्याच्या संस्कृतीचे जागतिक स्तरावर सेमिस्टरसाठी झाली आहे. सेमिस्टार प्रतिनिधित्व करणार आहे. अमेरिकेत १८ ऑगस्ट ते १९ डिसेंबर २०२४ पर्यंत शिकताना त्याला तिथल्या विविध असेल. या कार्युक्रमाद्वारे ओम हा संस्कृती, परंपरा आणि जीवनशैद्वी

अमेरिकन सरकारचे आर्थिक पाठबळ निवड झाल्यानंतर व्हिसा, विमानाचे तिकीट, कॉलेज शुल्क

निवड झाल्यानंतर व्हिसा, विमानाचे तिकीट, कॉलेज शुल्क, भोजन आणि वसतिगृह यासारख्या सर्व खर्चांचा भार अमेरिकन सरकारने उचलला आहे. एक स्टायपेंडदेखील दिले जाईल. यामुळे माड्या पालकांवर कोणतेही आर्थिक ओझे पडणार नाही, असे ओम याने सांगितले.

राजकीय नेता बनण्याची दूरदृष्टीदेखील तपासली

या शिष्यवृत्तीसाठी अथवा प्रोग्रामसाठी जगभरातल्या पॉलिटिकल सायन्सच्याच विद्यार्थ्यांची निवड केली जार्त. निवड झालेल्या विद्यार्थ्यात राजकीय लीडर बनण्याची क्षमता आहे काय? याचा सखोल अभ्यास करूनच ही निवड होत असते. भविष्यात निवड झालेला हाच विद्यार्थी त्याच्या देशातील अथवा राज्यातील लीडर झाला तर त्याचा फायदा अमेरिका च त्याच्या देशातील संबंध सुधारण्यासाठी होऊ शकतो ही दूरदृष्टीदेखील अमेरिकन सरकारने निवडीमागे ठेवली आहे.

भारताचेच नव्हे तर महाराष्ट्राचे आणि अनुभवण्याची संघी मिळणार आहे. तो त्याच्या संस्कृतीचे जागतिक स्तरावर तिथे भारतीय संस्कृती आणि परंपरांचे प्रतिनिधित्व करणार आहे. अमेरिकेत प्रतिनिधित्व करण्याचा आणि तिथल्या शिकताना त्याला तिथल्या विविध विद्यार्थ्यांना भारताबद्दल अधिक संस्कृती, परंपरा आणि जीवनशैजी माहिती देण्याचा प्रयत्न करणार आहे.

अशी पार पडली निवडप्रक्रिया

- निवड प्रक्रिया शैक्षणिक गुणावर पार पडली. निवड प्रक्रिया यूएस कन्स्युलेट आणि दूतावासाद्वारे करण्यात आली. अंतिम निवड यूएस डिपार्टमेंट ऑफ स्टेट ब्युरो ऑफ एज्युकेशनल अँड कल्चरल अफेयर्सदारे झाली.
- टॉफेल परीक्षा (इंग्रजी प्रावीण्य परीक्षा) उत्तीर्ण झाल्यानंतर ओम यांची निवह करण्यात आली. स्वतःमध्ये असलेली सामाजिक जाण, त्याविषयी केलेले कार्य, शैक्षणिक प्रवासात सावर केलेले संशोधन पेपर आदी बारकावे तपासून त्यात गुणवत्ता सिद्ध झाल्यावरच निवह केली जाते. जगभरातून शेकडो विद्यार्थ्यांनी ही परीक्षा टूंली.

Om Upadhyay with Member of the US House of Representatives Mr. Bill Shorma as a part of internship

Om Upadhyay interacting with students of political science in the Orientation Programme through online mode.

Major Outcome and Achievements

Durga Deore

Student of MA Political Science (2018-2020), International Athlete.

Qualified in MPSC Exam and selected and posted as Dy. Collector

- She finished 11th in the women's (1500m) running event at the International University Games (Italy).
- Won second place in the women's (1500m) running event at the 'Khelo India Khelo' University Games (Bhubaneswar).
- Savitribai Phule Pune University, Pune Athletics Team participated in the 'All India Inter-University Sports Championship (New Delhi)' organized by the Association of Indian Universities and secured second place. From 2 to 6 January 2020.

Adv. Isham N. Deshpande B.A-2021

BA (Pol.Sci.), LLB (ILS), LLM (Alternative Dispute Reso.),
Diploma (Corporate Laws & Real Estate Laws), Certificate
Course in Labour, Industrial & Employment Laws & POSH Act,
Alumnus of the Department of Political Science.

Working as Associate -Labour, Industrial and Employment Laws, Contract, Banking and Finance at Malegaonkar & Associates, Pune

Major Outcome and Achievements

Shri Shripad Ganesh Gokhale Award for Best All-Rounder Student (Male and Female)

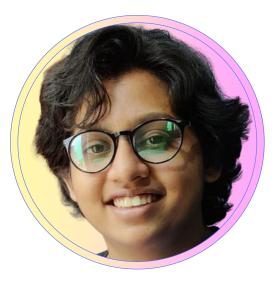
In the last six years, five students of the department received the Best Allrounder Student Award

Arya Shingane B.A.-2019

Durga Deore BA-2020

Mahima
Thombare
B.A.-2019

Sumit Gurli B.A.-2021

Om Upadhay S.Y.B.A-2023

A total of 24 Students
of the Department
qualified NET/SLET
Exam in the last 7 years

Research Publication of the Department (by Staff Members)

Peer Reviewed Journals

Measures to implement NEP in the Department

(Multidisciplinary/Blended Learning/Indian Knowledge System/Skill-oriented education):

- The department is taking some measures to prepare for the implementation of NEP. In the 2023-2024 academic year, a revised syllabus under NEP is already being implemented at the PG level. A few measures are listed as follows.
- M.A. Part-I New syllabus framing workshop: The department, in collaboration with BOS, Political Science and Public Administration, organised one-day syllabus framing workshop under NEP-2020 17th July, 2023.
- Inter-disciplinary lecture series: The department has organised an inter-disciplinary lecture series between 21.02.2023 and 24.02.2023. The lecture series was an effort to cultivate inter-disciplinary academic discourses and to encourage students to look beyond their core subjects.
- OJT and Field Project: The department plans to collaborate with local self-government institutions to allow students to undergo job training and undertake field projects.
- Staff members have attended seminars and workshops on NEP-2020
- Plan to introduce skill-based certificate courses (Certificate course in Psephology, Certificate Course in Public Policy Making and Analysis).

Alumni Connect

The department has engaging connections with alumni. Alumni contribute in various ways in the

activities of the Department.

दिव्य मराठी विशेष • एचपीटीत माजी विद्यार्थ्यांचा राजहंस संवाद मेळावा शिक्षणातून घडते संस्कृती : गोसावी

प्रतिनिधी । नाशिक

'वैयक्तिक आयुष्यात विश्वास व पारदर्शकतेचा स्वीकार महत्त्वाचा असतो. शिक्षणातून संस्कृती

घडते', असा संवा एज्युकेशन सोसावर्ट मो. स. गोसावी यांन एचपीटी आर्ट्स व सायन्स महावि शतकपूर्ती महोत

विद्यार्थ्यांद्वारा रविवारी (दि. ५) 'राजहंस संवाद मेळावा' पार पडला. यावेळी अध्यक्षस्थानावरून गोप्पाची बोल्ज होते

प्रमुख पाहुणे म्हणून गो. ए, सोसावटीच्या मानव संसाधन संचालिका डॉ. दीप्ती देशपांडे, बीवायके महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एन. सर्यवंशी

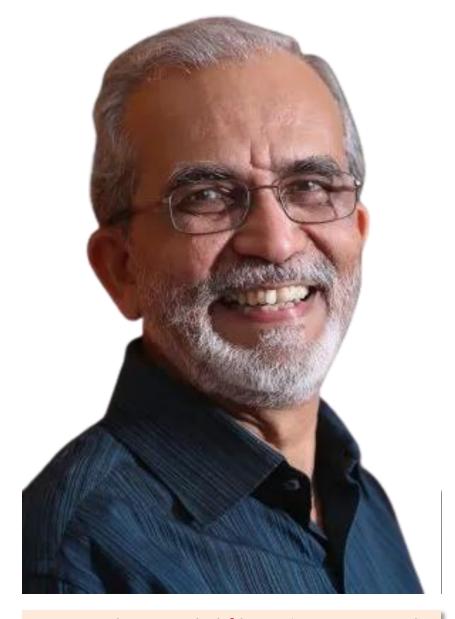

शिक्षण घेत असतानाच्या काळातील पार पाडलेल्या बहुमोल कार्यांचे कौतुक केले. माजी विद्यार्थिनी आणि आंतरराष्ट्रीय धावपटू दुर्गा देवरे हीची उपजिल्हाधिकारीपदी नियुक्ती झाल्याबद्दल विशेष सत्कार करण्यात आला. विभागाची माजी विद्यार्थिनी प्रा. हर्षदा देशपांडे रचित 'नभातील तारे' या कविता संग्रहाचे व विभागाची माहितीपर पाश्चिका (प्रोफाइल)चे प्रकाशन मान्यवरांच्या माजी विद्यार्थी डॉ. गणेश लिंबोळे यांनी केले तर विभागाद्वारे स्वागतपर मनोगत राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. प्रशांत देशपांडे यांनी केले. आभार प्रा. हरेश खैरनार यांनी मानले. मेळाव्याच्या ठिकाणी भारतातील आत्ता पर्यंतचे सर्व राष्ट्रपती व. प्रधानमंत्री यांचे माहितीपर पोस्टर प्रदर्शन विभागातील प्राध्यापक डॉ. अशोक वसावे यांच्या मार्गदर्शनाखाली आयोजित केले. डॉ.

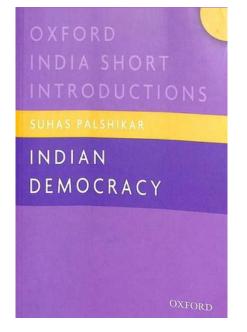

Rajhans (The Swan) Alumni Meet was organised by the department in March 2023, which was attended by around 100 past students of the department from varied academic years

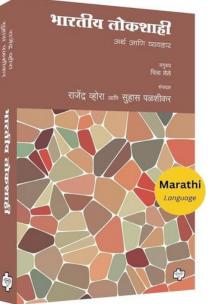
Distinguished Alumni of the Department

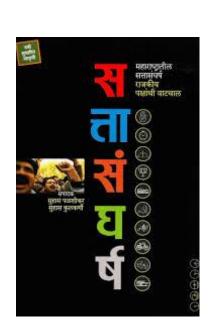

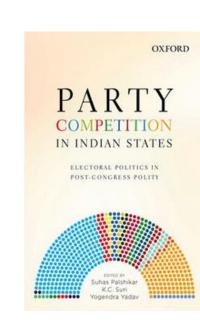
Dr. Suhas Palshikar (Renowned Ex-HOD, Dept. of Political Science and Public Administration, SPPU, Pune and Political Analyst). Presently, he is Editor of Studies in Indian Politics.

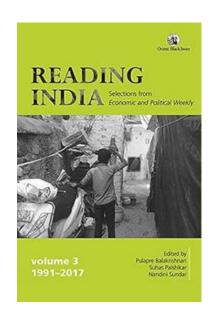

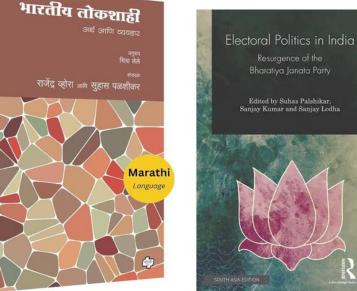
SAGE SERIES ON POLITICS IN INDIAN STATES

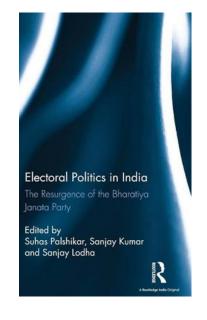

EXPRESS OPINION

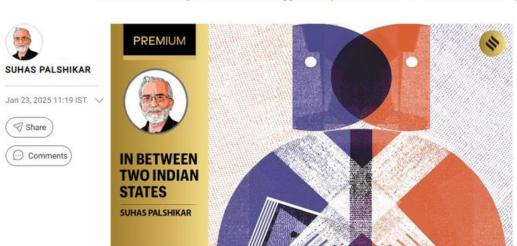
EDITORIALS COLUMNS

NEWS / OPINION / COLUMNS / Suhas Palshikar writes: We live in the midst of two state systems

Suhas Palshikar writes: We live in the midst of two state systems

The new one is long born and roams aggressively, the old one is not declared dead -- yet

The first pathway is the replacement of constitutional symbolism by a symbolism of state-religion overlap. (Illustration by C R Sasikumar)

